

35 LAT KOMUNIKACJI GMINY KLESZCZEWO – kalendarium

**DODATEK SPECJALNY
DO GAZETY MIESZKAŃCÓW
GMINY KLESZCZEWO**

SAMORZĄD
GAZETA MIESZKAŃCÓW GMINY KLESZCZEWO

KALENDARIUM 35- LECIA KOMUNIKACJI GMINY KLESZCZEWO

1990–1994

DLACZEGO WŁASNA KOMUNIKACJA?

Po wyborach samorządowych przeprowadzonych w maju 1990 roku, po odrodzeniu się samorządu gminnego, w gminach aglomeracji poznańskiej miały miejsce procesy formowania się struktur organizacyjnych, realizujących zadania przekazane samorządom w wyniku ustaw ustrojowych. Już w pierwszym roku działalności w oparciu o własny budżet miasto Poznań zwróciło uwagę, iż Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne przynosi straty i uznało, że co najmniej 20% deficytu jest wynikiem realizowania połączeń na liniach podmiejskich. Gminom obsługiwanych przez te linie przedstawiono koszty partycypacji w utrzymaniu połączeń za I kwartał 1991 roku. Wyliczone kwoty okazały się szokujące dla gminnych budżetów. Gmina Kleszczewo była jedną z pierwszych, która wówczas zrezygnowała z usług MPK i postanowiła utworzyć własną komunikację.

TAK SIĘ ZACZĘŁO...

Wraz z rezygnacją z gminnych połączeń MPK zostało zmuszone do oddania części swego taboru, który dotąd obsługiwał linie podmiejskie. Nasza Gmina miała otrzymać 2 autobusy. W odpowiedzi na obawy ze strony przedstawicieli gmin, że MPK pozbędzie się przy tej okazji najbardziej wyeksploatowanego taboru, dyrektor MPK publicznie zapewnił, że będą to autobusy w pełni sprawne, te które aktualnie realizują kursy na poszczególnych liniach.

Gdy 29 marca 1991 roku znalazłem się w zajezdni na ul. Pustej w Poznaniu okazało się, że obawy samorządowców nie były bezpodstawne – dwa autobusy przygotowane do przekazania naszej gminie budziły swym wyglądem obawę, czy będą w stanie dotrzeć do Kleszczewa. Przewidując, że tak będzie byłem przygotowany na taką sytuację. Mój termin wizyty w zajezdni nie był przypadkowy – wg uzyskanych wcześniej informacji, wskutek awarii jednego z autobusów, linię 113 do Kleszczewa obsługiwał właśnie jeden z najnowszych autobusów będących w posiadaniu MPK. Wobec zdecydowanego sprzeciwu pracowników przeciwnych oddaniu tego pojazdu, potrzebna była interwencja u dyrektora MPK, który, aczkolwiek niechętnie, to jednak dotrzymał słowa i zaledwie trzyletni autobus Jelcz M11 znalazł się na wyposażeniu powstającej właśnie Komunikacji Gminy Kleszczewo. Drugi z zaoferowanych autobusów, który wówczas uzyskaliśmy od MPK – Jelcz PR 110, był w znacznie gorszym stanie, niewiele używany, został zezłomowany już w 1995 roku.

Tabor pozyskany z MPK w postaci Jelcza M11 oraz Jelcza PR 110 wzmocniono w 1991 r. zakupami 3 fabrycznie nowych pojazdów. Pierwszy to niebieski Autosan H 9-21. Kolejny, Jelcz PR 110 służył pasażerom znacznie dłużej niż wspomniany wyżej egzemplarz tego samego typu pozyskany z MPK, bo do roku 2003. Trzeci, zakupiony na koniec 1991 r. pojazd to Autosan w wersji miejskiej – H 9-35.

Pierwsze autobusy Komunikacji Gminy Kleszczewo na udostępnionym gminie placu SKR w Kleszczewie 1991r.

KOMUNIKACJA GMINY KLESZCZEWO – TRUDNE POCZĄTKI

Start gminnej komunikacji miał miejsce 2 kwietnia 1991 roku. Stan posiadania był niezwykle skromny – 5 autobusów (w tym 2 używane) i pusty plac udostępniony przez Spółdzielnię Kółek Rolniczych. Gmina nie zamierzała jednak kontynuować ponoszenia kosztów na rzecz MPK. Był nawet krótki czas, gdy wykonywanie połączeń powierzono przedsiębiorstwu turystycznemu „Przemysław”. Skorzystano również z oferty prowadzenia przewozów złożonej przez właściciela stacji benzynowej ETAT w Bylinie. Powierzenie prowadzenia działalności w sferze usług publicznych prywatnemu podmiotowi z wykorzystaniem gminnego taboru trwało do końca maja 1991 r. Od 1 czerwca 1991 r. zarówno stroną organizacyjną, jak również techniczną zajął się Urząd Gminy. Zmieniła się filozofia realizacji połączeń. Od początku starano się objąć komunikacją wszystkie miejscowości, a nie jak do tej pory tylko wjazd do centrum gminy. Wcześniej MPK realizowało połączenia na linii 113 Rondo Rataje – Kleszczewo, a także na linii nr 4 Kórnik-Kleszczewo (połączenie to było realizowane w związku z tym, iż autobus dojeżdżał do Kleszczewa z bazy MPK w Kórniku). **Komunikacja Gminy Kleszczewo – tak były opisane gminne autobusy, docierała do wszystkich sołectw gminy**, jedynie w początkowym okresie pozostawiono obsługę Markowic linii PKS. Do Bylina, w związku z dowozem dzieci do szkół docierała Nysa, która wcześniej była na stanie GZEAS (Gminnego Zespołu Ekonomiczno- Administracyjnego Szkół). Ciekawostką jest, że już na wstępie nasza gminna komunikacja obsługiwała także miejscowości Czerlejno i Trzek w Gminie Kostrzyn (dwa kursy). Rozkład jazdy na linii KL 1: Kleszczewo – Rondo Rataje z 1 czerwca 1991 roku zawiera 13 kursów. Jednym z ciekawych wyróżników naszej komunikacji były bilety, które miały nadrukowane rozkłady jazdy, co znacznie ułatwiało planowanie podróży.

Pierwszy fabrycznie nowy autobus Komunikacji Gminy Kleszczewo Autosan H9-21 – fot. 1996 r.

Pamiątki z pierwszego okresu funkcjonowania Komunikacji Gminy Kleszczewo (wystawa podczas Dni Otwartych Zakładu Komunalnego – 27 czerwiec 2026 r.)

GMINNY ZAKŁAD KOMUNALNY

Prowadzenie obsługi gminnej komunikacji bezpośrednio przez Urząd Gminy, z wielu względów nie było wskazane, a do tego jeszcze konieczne było realizowanie innego rodzaju zadań gospodarczych. Rada Gminy 14 grudnia 1992 roku podjęła uchwałę o utworzeniu z dniem 1 stycznia 1993 roku Zakładu Komunalnego – jednostki gminnej do świadczenia usług komunalnych na rzecz mieszkańców, w tym prowadzenia Komunikacji Gminy Kleszczewo. Gminny Zakład Komunalny, jeżeli chodzi o formę organizacyjną był zakładem budżetowym, a więc podmiotem gospodarczym nie posiadającym osobowości prawnej, świadczącym usługi bez generowania zysków. Siedzibą administracyjną był nadal Urząd Gminy, a bazą pusty plac udostępniony przez Spółdzielnię Kółek Rolniczych.

1994 – 1998

WŁASNA BAZA

Dobiega końca niezwykle trudny okres eksploatacji taboru. Brak własnych pomieszczeń do serwisowania autobusów i konieczność wykonywania większości przeglądów, a często też napraw „pod chmurką” był niezwykle trudną próbą dla pierwszych kierowców, ale zwłaszcza dla mechanika-kierowcy – Jana Ratajczaka. Należy podkreślić dobrą współpracę z kierownictwem Spółdzielni Kółek Rolniczych, w tym z pełniącym wówczas funkcję prezesa Jerzym Mośko, który oprócz miejsca na placu, w miarę możliwości udostępniał także na potrzeby komunikacji pomieszczenia warsztatowe.

Sytuacja SKR nie była wówczas dobra. Ze względu na spadające zapotrzebowanie na usługi Spółdzielnia była zmuszona redukować swój majątek po to, by jak najdłużej utrzymać świadczenia, zwłaszcza dla najmniejszych gospodarstw nie posiadających specjalistycznego, często drogiego, sprzętu rol-

niczego. Na mocy zawartego porozumienia, w 1995 roku, Gmina wykupiła na potrzeby Zakładu Komunalnego część obiektów należących do Spółdzielni Kółek Rolniczych, w tym min. dwie połączone ze sobą hale warsztatowe z zapleczem biurowym, magazyn oraz stację paliw. Zakład Komunalny ma własną siedzibę – nareszcie, bo w tym czasie stan zatrudnienia wynosił 10 etatów. Wkrótce po nabyciu, w latach 1996–1997 przeprowadzono remont budynku biurowo-warsztatowego. Po pewnym czasie Spółdzielnia uległa likwidacji i pozostała część jej bazy została również przejęta przez Gminę.

W kadencji samorządu 1994–1998 poprawił się także stan posiadania jeździ chodzą o tabor. W 1995 roku zakupiono 2 używane autobusy Autosan H 9-20, w 1998 roku zakupiono kolejny pojazd Autosan H-9-21, kapitałnemu remontowi poddano 2 autobusy Jelcz. Trzeci pojazd tej marki – autobus Jelcz PR 110 przeznaczono do kasacji – był to jeden z dwóch autobusów przekazanych w 1991 roku przez MPK. W 1998 roku Komunikacja Gminy Kleszczewo dysponowała 6 autobusami, a linie komunikacyjne obsługiwały wszystkie miejscowości gminy.

Remont budynku biurowo warsztatowego Zakładu Komunalnego 1996–1997 r. Zdjęcie dolne - na pierwszym planie autobus Jelcz M11 pozyskany nieodpłatnie z MPK Poznań.

KALENDARIUM 35-LECIA KOMUNIKACJI GMINY KLESZCZEWO

JEDNOLITA KOLORYSTYKA AUTOBUSÓW I NOWE LOGO KOMUNIKACJI GMINY KLESZCZEWO

1998 – 2002

1 października 1998 roku uruchomiona została druga linia komunikacji – **Linia KL 2 połączyła Kleszczewo ze Swarzędzem**, niestety połączenie to zostało po roku zlikwidowane ze względu na nikłe zainteresowanie ze strony pasażerów.

Warto odnotować wykonane własnymi siłami Zakładu remonty nadwozi 3 autobusów Autosan. Wtedy też, w 1999 roku biorąc pod uwagę już istniejące barwy części autobusów, wprowadzono obowiązującą do dzisiaj **jednolitą kolorystykę autobusów, a także logo komunikacji**, które stało się też znakiem firmowym Zakładu Komunalnego. W roku 2000 wprowadzono nowy rozkład jazdy, w którym zwiększono liczbę kursów z 16 do 21. Wprowadzono też ulgowe bilety dla uczniów szkół pomaturalnych. Na marginesie warto zwrócić uwagę, iż uczniowie szkół podstawowych praktycznie od początku komunikacji korzystają z przejazdów bezpłatnych.

Logo komunikacji na tle kolorystyki autobusów

Używane 2 autobusy marki Mercedes sprowadzone z Niemiec – maj 2006 r.

W 2005 roku zakupiono jeden używany autobus marki MAN NL 202, a gdy się okazało, że był to dobry interes, w 2006 roku sprowadzono już trzy kolejne autobusy, w tym dwa Mercedesy 0405N i jeden MAN NL 202. Co ciekawe, autobusy z regionu Hannover miały bardzo podobną kolorystykę jak ta wybrana wcześniej do gminnych pojazdów, a więc pojazdy z Niemiec po przeprowadzonym solidnym serwisie na terenie Niemiec mogły po zarejestrowaniu w Polsce nieomal natychmiast wyjechać na linię.

Na potrzeby kursów o niskiej frekwencji pasażerów, a także na własne potrzeby gminy w roku 2004 zakupiony został też nowy fabrycznie minibus marki Fiat Ducato Panorama z 9 miejscami dla pasażerów.

CZAS NA MERCEDESY

2002 – 2006

Autobusy marki Autosan cieszyły się dobrą opinią jako autobusy podmiejskie, gdyż miały dużą liczbę miejsc siedzących i były łatwe do naprawy. Niestety odbiegały standardem od pojazdów miejskich. Ponieważ gmin wiejskich nie było stać na zakup nowych fabrycznie pojazdów, a dofinansowania z UE przyszły później i dopuszczały początkowo tylko wsparcie dla przewoźników miejskich, stąd też chcąc uzupełnić tabor, a jednocześnie podnieść standard floty, postanowiono sprawdzić możliwości zakupu autobusów używanych. Kilukrotne wyprawy do Niemiec i na pogranicze z Belgią, w których zwykle brałem udział wraz z głównym mechanikiem firmy Janem Ratajczakiem, kierownikiem Markiem Jabłońskim oraz osobą pośredniczącą w tych transakcjach, zaowocowały nie tylko zakupem kilku stosunkowo niedrogich, w dobrym standardzie niskopodłogowych autobusów miejskich, ale także innych pojazdów specjalistycznych oraz elementów wyposażenia dla Zakładu Komunalnego, w tym np. niezwykle przydatnego na co dzień podnośnika do autobusów.

Fiat Ducato-Panorama – kwiecień 2009 r.

Lata 2002- 2006, to był czas dużych zmian w poziomie taboru, jako że oprócz pozyskania 4 pojazdów typowo miejskich, niskopodłogowych i jednego minibusu udało się także zlecić w Zakładzie Naprawy Autobusów w Biskupicach remonty kapitalne autobusów

Jelcz M 11 oraz Autosan H-9-20. Wykonano także we własnym zakresie kapitalny remont autobusu Autosan H – 9 – 35. Z eksploatacji wycofano autobus Jelcz PR 110.

Wówczas też zmianą z 1 marca 2003 r. zwiększono liczbę kursów do Poznania do 23. Ponadto rozkład został udostępniony w formie aktywnej w Internecie. Od 22 marca tego samego roku zlecono kontrole w autobusach firmie zewnętrznej.

Na końcu kadencji 2002 – 2006 na stanie ZK było już 11 autobusów, w tym wspomniany już mikrobus Fiat Ducato, liczba kursów do Poznania w dni robocze wynosi 25, w soboty i dni świąteczne 13. Miesięcznie liczba przejechanych kilometrów bliska długości obwodu kuli ziemskiej. Zakupiono sprzęt do mycia i sprzątania autobusów. Na bazie ZK zainstalowano nowe dystrybutory paliwa wyposażone w system ewidencji paliwa. Teren Zakładu objęto monitoringiem. Zainstalowano bramę wjazdową od ul. Strażackiej.

Tabor gminnej komunikacji na koniec kadencji samorządowej – 2002-2006 r.

2006 – 2010

Spore inwestycje w tabor w poprzednim okresie sprawiły, że w latach 2006 – 2010 była pewna stabilizacja, aczkolwiek nie zabrakło dalszych zakupów i usprawnień.

W listopadzie 2007 roku zakupiony został kolejny używany autobus – MAN A-20, a także używany minibus Mercedes Benz 814 D (liczba miejsc 27+7). Nadszedł czas na wycofanie z eksploatacji jednego z Autosanów H-9-20. Od 5 stycznia 2009 roku zmodyfikowano trasy autobusów wprowadzając wjazd do centrum Górzarzewa. Na stanie komunikacji figuruje 12 autobusów.

To tutaj została zakupiona większość używanych autobusów sprowadzanych z Niemiec – wrzesień 2005 r.

Oględziny przed zakupem autobusu MAN A-20 ALGA Niemcy – wrzesień 2007 r.

Mikrobus Mercedes Benz 814 D – wrzesień 2007 r.

2010 – 2014

Powtarza się historia z poprzedniej kadencji – w latach 2013 i 2014 zakupione kolejne 2 używane autobusy marki Mercedes. Zakup z roku 2013 to 0405N z 2014 to model Citaro o nowocześniejszym wyglądzie, jednak już nie tak trwałe i niezawodne jak kupowane wcześniej modele 0405N. Do likwidacji przeznaczono kolejny autobus Autosan H-9-21.

Mercedes Citaro – wrzesień 2015 r.

KALENDARIUM 35- LECIA KOMUNIKACJI GMINY KLESZCZEW

Uwzględniając propozycję Zarządu Transportu Miejskiego w Poznaniu od 1 grudnia 2012 r. wprowadzono nową numerację linii komunikacyjnych na terenie Gminy. Linię KL1 zastąpiono liniami 431, (Markowice – Kleszczewo – Gwarzewo – Poznań), 432 (Markowice – Kleszczewo – Komorniki – Poznań)

15 września 2014 roku uruchomiona została linia nr 489, ponownie komunikująca Kleszczewo ze Swarzędzem (przez Trzek i Siekierki w gminie Kostrzyn). W kosztach partycypuje gmina Kostrzyn, a nieco później także powiat poznański.

Od 1 października 2014 roku wprowadzono nowy rozkład jazdy, dodatkowe 5 kursów do Poznania – łącznie jest ich już 31. Wprowadzona została też nowa linia 433 obsługująca jednocześnie Gwarzewo i Komorniki

Tabor Komunikacji Gminy Kleszczewo – kwiecień 2014 r.

NADCHODZI NOWA ERA W GMINNEJ KOMUNIKACJI

Kolejne lata to zdecydowanie nowy rozdział jeżeli chodzi o poziom rozwoju gminnej komunikacji. Skok cywilizacyjny zawdzięczamy powstaniu możliwości uzyskania wsparcia na transport publiczny z Unii Europejskiej. To, że takie środki znalazły się w programie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania dla naszej gminy, ale także dla innych gmin posiadających własny transport, zawdzięczamy w dużym stopniu... sobie. To dzięki mojemu wnioskowi, jako przedstawiciela Gminy Kleszczewo, złożonemu na Radzie Metropolii Poznań, zdecydowano się udostępnić część bardzo dużych środków przeznaczonych na rozwój Kolei Metropolitalnej na wzmocnienie komunikacji autobusowej, jako ważnego ogniwa komunikacji podmiejskiej – była to zasadnicza zmiana dotychczasowej wizji rozwoju transportu w aglomeracji. Złożenie wniosku było poprzedzone serią konsultacji i opracowaniem treści niezbędnych zmian w Strategii ZIT, przeprowadzonych w Urzędzie Gminy w Kleszczewie w gronie zainteresowanych tym tematem władarzy gmin.

Duże znaczenie dla postępu we wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań organizacyjnych mających na celu ułatwienia dla pasażerów komunikacji publicznej w obrębie aglomeracji miało także przystąpienie gminy Kleszczewo do porozumienia o współpracy w organizacji transportu publicznego z Miastem Poznań.

2014 – 2018

Od 1 lutego 2015 roku, (jeszcze przed integracją transportu) na mocy porozumienia Gminy Kleszczewo z miastem Poznań pasażerowie komunikacji Gminy Kleszczewo mogą korzystać z karty aglomeracyjnej PEKA. Na karcie obok taryf obowiązujących w Poznaniu zapisano wówczas również taryfy obowiązujące w gminie Kleszczewo.

25 czerwca 2015 miało miejsce w Urzędzie Miasta Poznania podpisanie przez z-cę prezydenta Miasta Poznania Macieja Wituskiego oraz wójta Gminy Kleszczewo Bogdana Kemnitz listu intencyjnego w sprawie pogłębionej współpracy w zakresie organizacji transportu publicznego.

10 lipca 2017 roku został złożony przez Gminę wniosek do WRPO ZIT o dofinansowanie projektu zakupu 9 autobusów niskoemisyjnych, modernizację zaplecza technicznego komunikacji, budowę 2 węzłów przesiadkowych oraz przebudowę ul. Sportowej w Kleszczewie. Wniosek został rozpa-

trzony negatywnie, stąd też Gmina złożyła odwołanie od tej decyzji. Ponieważ w międzyczasie ogłoszono kolejny nabór wniosków został złożony ponownie, tyle że na szerszy zakres i większą kwotę. Okazało się, że drugi wniosek uzyskał dofinansowanie, a w tym samym czasie na korzyść Gminy zostało również rozpatrzone odwołanie dotyczące wniosku pierwszego. Z jednego dofinansowania należało zrezygnować i oczywiście nie było problemu z którym.

1 lipca 2017r. miała miejsce inauguracja działalności spółki komunalnej ze 100% udziałem Gminy – Zakładu Komunalnego w Kleszczewie Sp. z o.o. Przekształcenie jednostki budżetowej w spółkę prawa handlowego było związane z zamiarem zawarcia przez Gminę porozumienia z Miastem Poznań odnośnie integracji transportu publicznego w aglomeracji poznańskiej – był to wymóg związany z formułą porozumienia międzygminnego. Decyzja Rady Gminy zapadła podczas sesji w dniu 4 maja 2017 r. Wraz z powołaniem Spółki likwidacji uległ działający od 1993 roku zakład budżetowy. Na własność spółki przeszła infrastruktura wodociągowa oraz kanalizacyjna wraz z oczyszczalnią ścieków w Nagradowicach. Jeżeli chodzi o bazę Zakładu Komunalnego, to początkowo teren wraz z budynkami wykupionymi od SKR przekazano aportem do spółki, jednak ze względu na złożony przez Gminę wniosek o środki na przebudowę bazy na potrzeby zaplecza technicznego do autobusów oraz na zakup taboru, zapadła decyzja o pozostawieniu nieruchomości w bezpośrednim władaniu gminy. Obecnie baza wraz z zakupionym nowym taborem autobusowym pozostaje na stanie Gminy i stanowi przedmiot dzierżawy dla Zakładu Komunalnego w Kleszczewie Sp. z o.o.

Grafik przebiegu linii komunikacji gminy Kleszczewo przed integracją z Poznaniem

1 listopada 2017 r. nastąpiła integracja połączeń komunikacyjnych terenu gminy z Poznaniem. W wyniku ustaleń porozumienia międzygminnego, Gmina Kleszczewo powierzyła miastu Poznań funkcję organizatora połączeń do Poznania (do Ronda Rataje). W ramach porozumienia gmin miasto Poznań zostało upoważnione do ustalania dla gmin aglomeracji ceny biletów, jak również regulaminów przewozów. W porozumieniu z Gminami opracowywane są także rozkłady jazdy. Miasto realizuje zadania organizatora w obrębie gmin za pomocą utworzonej w tym celu jednostki pod nazwą Zarząd Transportu Miejskiego. Funkcję operatora (przewoźnika) pełni w naszym przypadku Zakład Komunalny Sp. z o.o. Mając na celu obniżenie kosztów ponoszonych na rzecz ZTM z tytułu organizacji połączeń linie 431 oraz 432 zostały skrócone do relacji Kleszczewo – Rondo Rataje. Na odcinku Tulce – Rondo Rataje wzmocniono połączenia za pośrednictwem nowej linii nr 435. W celu obsłużenia kolejnych miejscowości została utworzona bezpłatna linia 488, która łączyła Poklatki, Markowice, Krowo, Zimin, Śródkę, Krzyżowniki, Nagradowice, część Bylina z dworcem przesiadkowym w Kleszczewie. Likwidacji uległa linia 433 przebiegająca zarówno przez Gwarzewo jak i Komorniki. Linie 431 i 432 na terenie gminy znalazły się w strefie taryf biletowych B, uwzględniając linie bezpłatne oznacza to, że w przypadku korzystania z biletów miesięcznych koszty podróży są identyczne bez względu na miejsce zamieszkania w gminie Kleszczewo. Dzieci szkolne, tak jak do tej pory zachowały prawo do bezpłatnych

przejazdów – ponieważ brak było takiej możliwości w taryfach ustalonych przez Poznań Gmina Kleszczewo postanowiła dopłacać do biletów.. W 2015 roku zakupiony został drugi autobus marki Mercedes Citaro, a trzeci pojazd tej marki zwiłkszył tabor komunikacji w 2017 roku - niestety w listopadzie 2022r. autobus ten spalił się na terenie bazy ZK. W 2016 roku do likwidacji został przeznaczony autobus Jelcz M 11. Wprawdzie w międzyczasie pojazd przeszedł gruntowny remont zmieniając wygląd, tym nie mniej o jego przekazanie zwróciło się MPK, chcąc go doprowadzić do stanu pierwotnego i używać jako eksponat.

NOWE AUTOBUSY, NOWA BAZA, WĘZŁY PRZESIADKOWE – MARZENIE STAŁO SIĘ RZECZYWISTOŚCIĄ

2018 – 2023

Po głębokich, wręcz rewolucyjnych zmianach organizacyjnych, nadszedł czas jeszcze bardziej spektakularnych efektów materialnych.

W 2019 roku rusza budowa węzła przesiadkowego w Kleszczewie, jego uroczyste otwarcie miało miejsce 14 lutego 2020 roku. Otwarcie węzła w Tulcach nastąpiło 1 maja tego samego roku. 11 lipca 2020 r. dotarły do gminy prosto z fabryki pierwsze 2 nowoczesne autobusy Solaris Urbino 12, a 28 października tegoż roku wjechała do Kleszczewa kolumna kolejnych 6 autobusów Solaris. Dziewiąty autobus dotarł do gminy 11 stycznia 2021 r. – też Solaris Urbino 10,5 – pojazd w wersji krótszej o 1,5 m od pozostałych. W 2021 roku zostaje oddane do użytku przebudowane, a w zasadzie nieomal w całości wybudowane od nowa zaplecze techniczne komunikacji, a więc baza dla Zakładu Komunalnego. Wartością dodaną do przedsięwzięć związanych z komunikacją publiczną jest wykonana przebudowa ulicy Sportowej w Kleszczewie. Wartość całego zrealizowanego projektu wynosi 27.988.875,07 zł, w tym dotacja z WRPO 2014–2020 ZIT dla MOF Poznania 20.207.320,85 zł. Zakupione z udziałem środków unijnych z budżetu Gminy autobusy, jak również baza zaplecza technicznego zostały przez Gminę udostępnione spółce Zakład Komunalny w Kleszczewie Sp. z o.o. w formie dzierżawy.

Z udogodnień w komunikacji wprowadzonych w 2022 roku warto wymienić możliwość zapłaty za bilet kartą bankową lub smartfonem.

Prezentacja pierwszego w KGK autobusu Solaris Urbino 12 na węźle przesiadkowym w Kleszczewie – 11 lipca 2020 r.

6 nowych autobusów marki Solaris Urbino 12 wjeżdża do Kleszczewa – 28 października 2020 r.

Rozpoczęcie przebudowy bazy Zakładu Komunalnego – grudzień 2019 r.

Zaplecze techniczne komunikacji baza Zakładu Komunalnego – listopad 2021 r.

Węzeł przesiadkowy w Kleszczewie – październik 2024 r.

Tabor autobusowy gminnej komunikacji – czerwiec 2026 r.

KALENDARIUM 35- LECIA KOMUNIKACJI GMINY KLESZCZEWO

PIĘKNY JUBILEUSZ I CO DALEJ?

Podniesienie pasażerom komfortu połączeń komunikacyjnych i ściśle z tym związana konieczność przekazania części kompetencji podmiotowi zewnętrznemu (Miastu Poznań) ma swoje konsekwencje w postaci znacznego wzrostu kosztów ponoszonych przez gminę Kleszczewo na utrzymanie linii komunikacyjnych. Ranking Wspólnoty opublikowany w 2020 roku sytuuje gminę Kleszczewo na 3 miejscu w Polsce (po Tarnowie Podgórnym i Suchym Lesie) w kategorii gmin wiejskich pod względem wysokości kosztów bieżących ponoszonych na transport publiczny w przeliczeniu na mieszkańca. Kolejny ranking sytuuje naszą gminę na miejscu 13. To ogromne obciążenie dla budżetu. **Czy historia zatacza koło?**

2023- 2028

Wraz z możliwością zakupu nowych autobusów zostaliśmy zobowiązani do zutilizowania 4 używanych do tej pory (marki Mercedes Benz 0405 oraz MAN NL 202). Już wkrótce, co było wiadomo od początku, zaistniała potrzeba uzupełnienia taboru i **na nowo musieliśmy sięgnąć po zakup autobusów używanych.** W 2023 roku zakupiono 2 używane autobusy marki Solaris, w 2025 dokupiony został jeszcze jeden pojazd tej samej marki.

Wniosek Gminy na zakup 2 autobusów z Krajowego Programu Odbudowy (KPO), niestety nie przyniósł pozytywnego rozstrzygnięcia. W 2026 roku został złożony przez Gminę kolejny wniosek, tym razem do programu FENIX na zakup 4 autobusów elektrycznych wraz z stacją ładowania i fotowoltaiką – czekamy na rozstrzygnięcie.

Wśród istotnych zmian w komunikacji z tego okresu należy wspomnieć o wydłużeniu z dniem 10.06.2024 r. dotychczasowej linii nr 435 Rondo Rataje – Tulce do Gowarzewa. Nastąpiła przy tym zmiana numeracji na 433.

W połowie 2026 roku, w czasie gdy nasza komunikacja obchodzi 35-lecie swojego istnienia, Gmina dysponuje nowoczesnym zapleczem technicznym Zakładu Komunalnego, w tym 15 autobusami, z których 9 to pojazdy zakupione jako fabrycznie nowe. Zatrudnionych jest 23 kierowców oraz 3 mechaników/kierowców. Obsługa administracyjna jest głównie po stronie Zakładu Komunalnego Sp. z o.o. jako operatora wszystkich linii komunikacyjnych obsługiwanych przez gminne autobusy. Funkcję organizatora Gmina w części dotyczącej linii 431, 432, 433 na kierunku poznańskim powierzyła Miastu Poznań, w imieniu którego działa Zarząd Transportu Miejskiego, a w części zadanie organizatora wykonuje sama – dotyczy to 2 bezpłatnych linii 488 oraz 489. Liczba połączeń z Gminy do Poznania wzrosła do 50, ponadto jest 6 bezpłatnych kursów w obu kierunkach do Swarzędza, oraz 15 kursów linii obsługującej pasażerów bezpłatnie na części terenu gminy (linia 488).

Linie komunikacyjne:

431	– Kleszczewo–Gowarzewo – (niektóre kursy- Szewce) – Tulce – Poznań Rataje
432	– Kleszczewo – Komorniki – Bylin – Gowarzewo – (niektóre kursy- Szewce) – Tulce – Poznań Rataje
433	– Gowarzewo – Tulce – Poznań Rataje
488	– Poklatki – Kleszczewo – NAGRADOWICE – KRZYŻOWNIKI – ŚRÓDKA – ZIMIN – KREROWO – MARKOWICE
489	– Kleszczewo- Trzek – Gowarzewo – Siekierki Wlk. – Gowarzewo – Swarzędz

PODSUMOWANIE

Przedstawione kalendarium 35-lecia komunikacji gminy Kleszczewo, od rozpoczęcia działalności, dodajmy – w wręcz dramatycznych okolicznościach, aż do stanu obecnego, gdzie bezwzględnie możemy stanowić przykład kompleksowego rozwiązania problemu transportu publicznego, to tylko skrót zawierający zdarzenia najistotniejsze z punktu widzenia realizacji, jednego z najważniejszych zadań Gminy. Rezygnując z kosztownej usługi firmy zewnętrznej – MPK, która realnie obsługiwała tylko 3 miejscowości naszej gminy, stworzyliśmy niemal z dnia na dzień system transportu, który od samego początku objął praktycznie całą gminę. Znacznie rozszerzyliśmy zakres usług, jednocześnie diametralnie obniżając ich koszt, tak by był on możliwy do udźwignięcia przez skromny budżet, wówczas typowo rolniczej gminy. Pamiętajmy, że działo się to w niezwykle trudnych czasach szalejącej inflacji i masowych bankructw.

Patrząc przez pryzmat kolejnych kadencji samorządu i dat z kalendarza istotnych dla rozwoju gminnej komunikacji, widzimy jak zmieniały się zaplecze techniczne i tabor transportu publicznego Gminy Kleszczewo. Nie zapominajmy jednak, że za powstaniem dosłownie od zera komunikacji i jej rozwojem do najwyższego standardu, który dzisiaj bezsprzecznie reprezentuje, stoją ludzie. Przez pierwsze półtorej roku komunikacja działała bezpośrednio przy Urzędzie Gminy. Od 1993r. został powołany formalnie Zakład komunalny, ale nadal przez kolejne 10 lat funkcjonował w oparciu o Urząd Gminy, czego dowodem jest chociażby fakt, iż funkcję kierownika pełnił wójt, z ostrożności dodam – bez wynagrodzenia z tytułu dodatkowego zakresu obowiązków i ponoszonej odpowiedzialności. Słowa najwyższego podziękowania z mojej strony należą się zwłaszcza tym, którzy wówczas współuczestniczyli w tworzeniu Komunikacji Gminy Kleszczewo. Wśród wielu osób, uznałem za stosowne wyróżnić specjalnym podziękowaniem, na głównej scenie Dni Gminy Kleszczewo 2026 roku, Jana Ratajczaka – mechanika/kierowcę, który od 1 stycznia 1992 roku pracuje na rzecz gminnej komunikacji. W tym przypadku nie najistotniejszy jest okres zatrudnienia, ale fakt, iż zapewne bez jego profesjonalizmu i solidności niezwykle trudno byłoby w tak ekstremalnych warunkach z jakimi mieliśmy do czynienia w pierwszych latach funkcjonowania komunikacji, zapewnić mieszkańcom dojazd do szkół i miejsc pracy. Drugą z wyróżnionych osób był Marian Talarczyk – zatrudniony przez Urząd Gminy od 1 czerwca 1991 roku, a więc od dnia, kiedy komunikacją w pełni zajęła się Gmina. Przepracował do sierpnia 2022 roku, później często również wspomagał Zakład w miarę potrzeb. Jako kierownca gminnej komunikacji, nie licząc Jana Ratajczaka przepracował najdłużej. Warto również wyróżnić Marię Karolczak, przez wiele lat, zwłaszcza tych z początków komunikacji, Główną Księgową Zakładu Komunalnego dbającą o finanse tej samorządowej jednostki.

Podziękowanie dla Mariana Talarczyka (drugi od lewej) i Jana Ratajczaka (czwarty od lewej). Na zdjęciu od lewej także: Ewa Iczakowska – sekretarz Gminy/z-ca wójta, Bogdan Kemnitz – wójt Gminy Kleszczewo, Wiewiórka – gminna maskotka (w jej roli Katarzyna Sznajder-Występska – insp. ds. dz. Gosp. i fund. unijnych) oraz Agata Kaczmarek – Skarbnik Gminy – 28 czerwiec 2026r.

Za pracę na rzecz naszej komunikacji należą się podziękowania obecnym, a także byłym kierowcom, mechanikom i pracownikom administracji – w tej grupie są osoby, które by należało również wyróżnić w sposób szczególny, za dbałość o bezpieczeństwo pasażerów, punktualność i odpowiedzialność za powierzony sprzęt, za kulturę i empatię w stosunku do pasażerów. We wdzięcznej pamięci zachowaliśmy pamięć wieloletniego kierownika, a później wicedyrektora Zakładu Komunalnego sp. Marka Jabłońskiego. Podziękowania pragnę skierować także do, najpierw dyrektora Zakładu Komunalnego w Kleszczewie, a następnie prezesa Zakładu Komunalnego w Kleszczewie Sp. z o.o. Ryszarda Pomina, którego wiedza i doświadczenie przyczyniły się do sprawnego przeprowadzenia inwestycji związanych z zapleczem technicznym komunikacji.

35 – lecie Komunikacji Gminy Kleszczewo, to także czas, kiedy dziękujemy wszystkim firmom i instytucjom współpracującym na co dzień z Gminą i Zakładem Komunalnym w realizacji połączeń komunikacyjnych, w tym Miastu Poznań i Zarządowi Transportu Miejskiego oraz wszystkim partnerom porozumienia międzygminnego w sprawie organizacji transportu publicznego w aglomeracji poznańskiej.

OPRACOWAŁ: BOGDAN KEMNITZ